

MINISTRIMA PREDSTAVLJENE NOVE MOGUĆNOSTI ZA IZGRADNJU ZAJEDNIČKIH VOJNIH SPOSOBNOSTI ČIJA JE SVRHA PREVLAĐAVANJE FRAGMENTIRANOSTI EUROPSKOG OBRAMBENOG OKRUŽENJA

Bruxelles, 20. studenoga 2020. U prvom pregledu europskog obrambenog okruženja u povijesti, izvješću o koordiniranom godišnjem preispitivanju u području obrane (CARD), utvrđene su važne mogućnosti za suradnju u području obrane na razini Europe, konkretno 55 novih mogućnosti za zajednički rad zemalja na razvoju obrambenih sposobnosti. U okviru izvješća preporučuje se da se države članice usmjere na šest sposobnosti nove generacije s velikim učinkom koje će biti ključna područja za zajednička europska djelovanja u području razvoja. Preispitivanjem je utvrđeno i da europsko obrambeno okruženje obilježavaju visoka razina fragmentiranosti i niska razina ulaganja u suradnju.

Europska obrambena agencija (EDA) danas je ministrima obrane koji djeluju u okviru EDA-e predstavila prvo izvješće o koordiniranom godišnjem preispitivanju u području obrane, na čijoj je izradi EDA u posljednjih 12 mjeseci blisko surađivala s Europskom službom za vanjsko djelovanje i Vojnim stožerom EU-a.

Ravnatelj Agencije, visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku / potpredsjednik Europske komisije **Josep Borrell** rekao je: „Prvi put u povijesti imamo jedinstven pregled djelovanja svih 26 država članica uključenih u rad EDA-e u području planiranja obrane i razvoja obrambenih sposobnosti na nacionalnoj razini. On se temelji na temeljitom dijalogu s nacionalnim tijelima za planiranje obrane na razini cijelog EU-a. Njime se države članice upoznaje s područjima u kojima postoji velik potencijal za europsku suradnju u području obrane, a snagama država članica osigurava se suvremena oprema te se poboljšava njihova interoperabilnost, među ostalim u misijama i operacijama u okviru ZSOP-a.”

ZAJEDNO SE PRIPREMAMO ZA BUDUĆNOST

Na temelju planiranja država članica na nacionalnoj razini i dijaloga s njihovim nacionalnim tijelima za planiranje obrane, u izvješću se utvrđuju jasne mogućnosti za multinacionalnu suradnju te 55 mogućnosti u svim područjima vojnog djelovanja: djelovanju na kopnu (17), djelovanju u zraku (14), djelovanju na moru (12), djelovanju u kiberprostoru (3), djelovanju u svemiru (4) te zajedničkom djelovanju i djelovanju u svrhu razvoja (5). U izvješću se zaključuje da mnoge od tih mogućnosti imaju potencijal za ostvarivanje znatnog učinka na stanje europskih sposobnosti, pružanje operativnih koristi i podupiranje strateške autonomije EU-a. Preporučuje se i dodatnih 56 povezanih prilika za suradnju u području istraživanja i tehnologije. Države članice na današnjem su sastanku Upravnog odbora Europske obrambene agencije na ministarskoj razini odobrile preporuke iz ciklusa koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane.

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

U izvješću se utvrđuje šest sposobnosti nove generacije s velikim učinkom na koje bi se države članice trebale usmjeriti u okviru djelovanja namijenjenog razvoju sposobnosti jer te konkretne sposobnosti imaju velik potencijal za kratkoročno i srednjoročno pospješivanje operativne učinkovitosti EU-a i njegovih država članica, uz istodobno osiguravanje sektorskog znanja i iskustva. Na temelju razmatranja samih država članica zaključeno je da ta područja imaju dobar potencijal da se njihovu unaprjeđenju pristupi u okviru suradnje te da bi u tome u velikoj mjeri mogle sudjelovati države članice na razini sustava i podsustava. Riječ je o šest ključnih područja navedenih u nastavku:

Glavni borbeni tenk – na temelju ciklusa koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane dugoročno se preporučuju zajednički razvoj i nabava glavnog borbenog tenka nove generacije (za početak uporabe sredinom 2030-ih), a kratkoročno zajednička modernizacija i nadogradnja postojećih sposobnosti. Ako države članice budu surađivale u nadogradnji ili uvođenju novih sposobnosti, do sredine 2030-ih može se ostvariti smanjenje od 30 % u pogledu tipova i varijanti. Interes za suradnju u budućnosti izrazilo je 11 zemalja.

Površinsko plovilo klase europskih ophodnih plovila – na temelju ciklusa koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane preporučuje se zamjena obalnih i odobalnih ophodnih plovila u sljedećem desetljeću te razvoj pristupa za modularne pomorske platforme na razini EU-a. Utvrđene su mogućnosti za suradnju u zajedničkoj nabavi gotovih serijskih proizvoda, zajedničkoj logistici za slična plovila i zajedničkim budućim funkcionalnim zahtjevima, a interes za suradnju izrazilo je sedam država članica.

Vojnička oprema i naoružanje – na temelju ciklusa koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane kratkoročno se preporučuje modernizacija vojničke opreme i naoružanja zajedničkom nabavom postojećih sustava, uključujući usklađivanje zahtjeva i razvoj korisničke skupine za zajedničko virtualno osposobljavanje i simulacije upotrebom zajedničkih informatičkih alata. Dugoročno se preporučuje razvoj zajedničke arhitekture do sredine 2020-ih za sve podsustave koji upotrebljavaju najsuvremeniju tehnologiju. Interes za suradnju u budućnosti izrazilo je 10 zemalja.

Obrana od sustava bespilotnih zrakoplova / sustavi onemogućivanja pristupa i uskraćivanja područja – na temelju ciklusa koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane preporučuje se razvoj sposobnosti Europe za obranu od sustava bespilotnih zrakoplova kako bi se poboljšala zaštita snaga, te doprinos uspostavi europskog standarda za sustave onemogućivanja pristupa i uskraćivanja područja (A2/AD). Na temelju ciklusa koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane zaključuje se da se sposobnosti Europe u pogledu pristupa sustavima onemogućivanja pristupa i uskraćivanja područja očito nalaze na raskrižju, pri čemu će se ta sposobnost razvijati u suradnji ili se uopće neće razvijati za europske snage.

Obrana u svemiru – na temelju ciklusa koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane preporučuje se razvoj europskog pristupa obrani u svemiru kako bi se poboljšao pristup uslugama u području svemira i zaštita resursa u svemiru. Budući da je riječ o novom operativnom području, veća razina suradnje pridonijela bi većoj uključenosti ministarstava obrane i priznavanju vojnih zahtjeva u okviru širih svemirskih programa koji se provode na razini EU-a.

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Poboljšana vojna mobilnost – na temelju ciklusa koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane preporučuje se ostvarenje, do sredine 2020-ih, aktivnijeg sudjelovanja svih država članica u programima vojne mobilnosti, posebno kad je riječ o zračnom i pomorskom prijevozu, logističkim objektima i povećanoj otpornosti povezanih informacijskih sustava i postupaka u uvjetima hibridnog ratovanja.

EUROPSKO OBRAMBENO OKRUŽENJE

U izvješću se utvrđuje da europsko obrambeno okruženje obilježavaju fragmentiranost, neusklađenost i znatno niža potrošnja na suradnju u području obrane u odnosu na dogovorene zajedničke kriterije. To uključuje razvoj vojne sposobnosti, rad u području istraživanja i tehnologije, potporu obrambenoj industriji i operativne aspekte. Zaključuje se da će, kad je riječ o potrošnji, planiranju i suradnji u području obrane, biti potreban dugotrajan i kontinuiran rad kako bi se riješio problem skupe fragmentiranosti i ostvarile koristi od sinergije i poboljšane interoperabilnosti u vojnom djelovanju. Osim toga, na temelju analize u okviru koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane utvrđeno je sljedeće:

- Velika raznovrsnost vojne opreme i različite razine modernizacije i interoperabilnosti uzrokuju fragmentiranost i nedovoljnu usklađenost unutar europskog okruženja. To negativno utječe na sposobnost snaga država članica da zajedno učinkovito djeluju.
- Uočena je vrlo mala razina angažmana u misijama i operacijama u okviru ZSOP-a, pri čemu među državama članicama postoje velike razlike u pogledu okvira suradnje i općenito doprinosa operacijama.
- Utvrđena područja za suradnju u okviru koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane mogu znatno pridonijeti tomu da se nastojanja usmjere na objavljene nacionalne prioritete država članica zbog podudaranja u njihovu planiranju i interesima. To će tijekom vremena donijeti znatne operativne prednosti, posebno u slučajevima kada države članice zajedno raspoređuju svoje snage i upravljaju njima.

POSPJEŠIVANJE SURADNJE

Koordinirano godišnje preispitivanje u području obrane može dovesti do novih projekata suradnje pod vodstvom država članica u različitim oblicima, kao dio stalne strukturirane suradnje (PESCO), u okviru EDA-e ili drugih bilateralnih ili multinacionalnih okvira, ako one odluče nastaviti s razvojem takvih projekata. Cjelovito izvješće i njegovi zaključci poslani su državama članicama.

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

NAPOMENE UREDNICIMA

- 1) [Priopćenje za medije dostupno je na 23 jezika EU-a.](#)
- 2) [Informativni članak s više pojedinosti o šest ključnih područja preporučenih na temelju koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane](#)
- 3) [Izvešće o koordiniranom godišnjem preispitivanju u području obrane zajedno sa sažetkom može se pronaći ovdje](#)
- 4) [Videozapis s objašnjenjem o funkcioniranju koordiniranog godišnjeg preispitivanja u području obrane](#)
- 5) [Vijesti na internetskim stranicama o Upravnom odboru EDA-e](#)
- 6) U aktivnostima EDA-e i koordiniranom godišnjem preispitivanju u području obrane sudjeluje 26 država članica, odnosno sve države članice EU-a osim Danske
- 7) Europska obrambena agencija (EDA) centar je za europsku suradnju u području obrane:
 - i. EDA je osnovana 2004. kako bi se poduprla i olakšala suradnja u području obrane u Europi te služi kao platforma za zajednički razvoj obrambenih sposobnosti državama koje na tome žele raditi.
 - ii. EDA-ino stručno znanje i aktivnosti obuhvaćaju raznovrsna područja suradnje: od usklađivanja zahtjeva do osiguravanja operativnih sposobnosti, od istraživanja i tehnologije te inovacija do izrade probnih tehnoloških modela, od osposobljavanja i vježbi do potpore operacijama u okviru ZSOP-a.
 - iii. EDA isto tako usko surađuje s europskom obrambenom industrijom u cilju poboljšanja industrijskih i tehnoloških temelja u europskom sektoru obrane te jačanja i veće konkurentnosti te industrije.
 - iv. Agencija ima sve veću ulogu i utjecaj, posebno nakon provedbe Globalne strategije EU-a (2016.), zbog čega su države članice 2017. i proširile misiju Agencije.
- 8) Pratite nas na društvenim mrežama uz ključnu riječ #EUdefence i posjetite naše internetske stranice www.eda.europa.eu.

KONTAKTI ZA MEDIJE U EDA-I

[Elisabeth SCHOEFFMANN](#)

Voditeljica Odjela za medije i komunikacije
Tel.: +32 470 87 01 65

[Paul QUINN](#)

Službenik za medije i komunikacije
Tel.: +32 2 504 28 24